

Nr.: 040

Datum 1 juni 2005

Onderwerp: Instellen rekenkamerfunctie.

Resumé voorstel

Voorgesteld wordt een rekenkamercommissie in te stellen in samenwerking met de gemeenten Wassenaar en Oegstgeest en de werving van de voorzitter en de leden te starten.

Algemeen

Per 1 januari 2006 dient iedere gemeente op basis van de Gemeentewet te beschikken over een rekenkamer(functie). Primair moet in iedere gemeente een keuze worden gemaakt voor ofwel een rekenkamer of een rekenkamerfunctie. Op grond van artikel 81a Gemeentewet kan de raad besluiten een rekenkamer in te stellen. Indien de raad dit doet zijn de opvolgende artikelen van de Gemeentewet ook van toepassing, waarmee de vorm van de rekenkamer vrijwel geheel wordt vastgelegd. Een rekenkamerfunctie, op basis van artikel 81o Gemeentewet is veel vormvrijer en kan door de raad bij verordening worden ingesteld. Een landelijk veel voorkomende vorm is de rekenkamercommissie.

Secundair komt de vraag aan de orde of een gemeente een rekenkamer of rekenkamerfunctie lokaal wil invullen of in combinatie met één of meer andere gemeenten. Samenwerking kan voordelen bieden op financieel gebied, maar ook waar het effectiviteit en efficiency betreft, afhankelijk van de invulling van de rekenkamer(functie). De gemeenteraad heeft zich op 27 mei 2004 uitgesproken over enkele uitgangspunten voor de invulling van de rekenkamerfunctie. Daarbij heeft de raad in aanleg gekozen voor een rekenkamerfunctie met een gemengde samenstelling. Daarbij heeft de raad ook aangegeven zo mogelijk aansluiting te zoeken bij een gemeente in de regio om tot een gezamenlijke aanpak te komen. Met deze uitgangspunten is de griffier aan de slag gegaan en heeft na tussentijds overleg met het seniorenconvent zijn bevindingen gerapporteerd aan de raad met de Notitie stand van zaken instellen rekenkamerfunctie van 30 maart 2005. In deze notitie zijn twee mogelijkheden van samenwerking met andere gemeenten beschreven. Een van de opties was samenwerking met de gemeenten Wassenaar en Oegstgeest. Deze optie bleek het meest aan te sluiten bij de eerder vastgestelde uitgangspunten. De commissie Burger & Bestuur heeft toen in meerderheid geadviseerd om met de gemeenten Wassenaar en Oegstgeest in overleg te gaan om de mogelijkheid van samenwerking verder uit te werken.

Dit heeft geleid tot een bijeenkomst in Raadhuis De Paauw te Wassenaar, waar met vertegenwoordigers van de raden uit de drie gemeenten gesproken is over een concept-verordening, die was opgesteld door de griffier van Wassenaar. Daarbij kwamen tevens de toelichting op de concept-verordening en een samenwerkingsovereenkomst aan bod. Naar aanleiding van de bijeenkomst zijn enkele wijzigingen in de concepten doorgevoerd, die hebben geleid tot de thans aan u ter besluitvorming voorliggende documenten.

Vorm en invulling van de gemeenschappelijke commissie

De *vorm en invulling* van een gemeenschappelijke rekenkamercommissie is naast het voornemen tot samenwerking, eveneens onderwerp van gesprek geweest. Ervan uitgaande dat iedere gemeente zelf moet kunnen bepalen of namens haar raadsleden of externe leden worden benoemd in de rekenkamercommissie is uitgegaan van de constructie dat iedere gemeente een tweetal leden benoemd. De overige leden van de rekenkamercommissie worden benoemd door de andere gemeenten en die leden zijn ten opzichte van de 'eigen' leden derhalve per definitie extern, ook al betreft het raadsleden.

Nr.: 040

Datum 1 juni 2005

Iedere deelnemende gemeente heeft op die manier feitelijk een 'eigen' rekenkamercommissie waarvan de leden ook zitting hebben in de commissies van de andere gemeenten. De voorzitter wordt in gezamenlijkheid benoemd. Iedere gemeente stelt, teneinde bovenstaande te bereiken, inhoudelijk dezelfde verordening vast op basis van de samenwerkingsovereenkomst.

Toe- en uittreding

Door de keuze voor een rekenkamercommissie op basis van een door iedere gemeente vast te stellen verordening is wettelijk gezien niets geregeld omtrent toe- en uittreding van gemeenten, voor zover dit in een dergelijke constructie zo genoemd kan worden. Indien, in de toekomst, een andere gemeente zich zou willen aansluiten, is het noodzakelijk opnieuw in iedere gemeente een samenwerkingsovereenkomst vast te stellen, de vigerende verordening in te trekken en een gewijzigde verordening vast te stellen. Uittreding van één of twee van de drie gemeenten heeft andere consequenties: de overblijvende gemeente(n) kan geconfronteerd worden met frictiekosten, in het bijzonder wanneer de ambtelijk secretaris, over wie verder in dit voorstel nog gesproken zal worden, in dienst is van de overblijvende gemeente(n). Om dit risico af te dekken zal in een later stadium aan de raden een voorstel voor een samenwerkingsovereenkomst ambtelijke ondersteuning worden voorgelegd. Voor het overige is in de samenwerkingsovereenkomst vastgelegd dat wijziging van de verordening pas mogelijk is als overeenstemming is bereikt tussen de drie gemeenten.

Ambtelijk secretaris

De rekenkamercommissie zal dienen te kunnen beschikken over een ambtelijk secretaris. Met nadruk is gekozen voor deze term en niet voor griffier om geen verwarring te creëren met de reguliere griffier van de raad. De ambtelijk secretaris moet in dienst zijn of komen van één van de drie gemeenten, maar moet losstaan van de reguliere gemeentelijke organisatie vanwege potentiële conflicten met het college. Een en ander betekent dat de ambtelijk secretaris formeel in dienst moet treden bij één van de griffies. Het is grotendeels aan de rekenkamercommissie zelf om dit vorm te geven. In de beginperiode kan de functie mogelijk worden waargenomen door een griffier van de samenwerkende gemeenten.

Financiën

Voorgesteld wordt, in navolging van wat in den lande gebruikelijk is, uit te gaan van een bedrag van één euro per inwoner voor de rekenkamerfunctie. In de begroting 2006 is rekening gehouden met de instelling van een rekenkamer(functie). Indien besloten wordt tot samenwerking en tot invulling van de rekenkamerfunctie per 1 juli 2005 zullen de gemeenten in principe voor het resterende deel van het jaar elk een bedrag van 50 eurocent per inwoner moeten bijdragen. Deze kosten kunnen bijna geheel worden gedekt uit de post Nieuw beleid, waarbinnen door uw raad voor dit doel reeds 10.000 euro beschikbaar is gesteld. Op basis van het inwoneraantal van onze gemeente moeten wij ca. 11.000 euro bijdragen. Het tekort kan worden gedekt uit de post "Overige leveringen en diensten". Tegenover deze kleine overschrijding staat dat we op structurele basis een besparing kunnen inboeken, omdat de structurele kosten voor de rekenkamer komen op ca. 23.000 euro, terwijl daarvoor reeds 50.000 euro is gereserveerd.

In 2005 zullen de kosten voor de rekenkamercommissie vooral bestaan uit wervingskosten (advertenties) en kosten voor vergaderingen. Niet aangenomen mag worden dat in 2005 al daadwerkelijk onderzoeken zullen worden gestart. Vanaf 2006 zullen de kosten voornamelijk bestaan uit vergoedingen voor de voorzitter en de externe leden voor het bijwonen van vergaderingen, het

Nr.: 040

Datum 1 juni 2005

uitvoeren van onderzoeken en de kosten voor de ambtelijke secretaris. Het budget voor de rekenkamercommissie wordt 'beheerd' door de gemeente waar de ambtelijk secretaris werkzaam is.

Onderzoek zelf doen of uitbesteden ?

Een rekenkamer(commissie) kan besluiten onderzoeken zelf uit te voeren. De vraag is echter of daar de noodzakelijke expertise en tijd voor aanwezig zijn. Simpler is het onderzoeken per keer uit te besteden aan gespecialiseerde externe onderzoekers. De kosten hiervan zijn weliswaar waarschijnlijk hoger, maar de kwaliteit kan beter worden gewaarborgd. Met nadruk is in de voorliggende verordening opgenomen dat de voorzitter en de leden van de rekenkamercommissie geen vergoeding krijgen voor het zelf uitvoeren van onderzoeken.

Overigens dient te worden opgemerkt dat de Rekenkamercommissie te allen tijde zelfstandig besluit welk(e) onderzoek(en) in welke gemeente(n) worden uitgevoerd. Dit kan betekenen dat in enig jaar, mede met het oog op het beschikbare budget, geen onderzoek in een bepaalde gemeente wordt uitgevoerd. Aangenomen mag echter worden dat de commissie zal pogen iedere deelnemende gemeente 'waar voor haar geld' te geven.

Werving

Indien uw raad besluit tot het vaststellen van de voorliggende verordening (en de raden van Oegstgeest en Wassenaar doen dat ook met de hun voorliggende verordening) zal zo spoedig mogelijk worden begonnen met werving van de voorzitter en de (externe) leden van rekenkamercommissie. Voorgesteld wordt de voorzitter en de leden te werven in de regio's Holland Rijnland en Haaglanden ten einde enige bekendheid met de deelnemende gemeenten te waarborgen. Gesprekken met kandidaten kunnen worden gevoerd door een afvaardiging van raadsleden uit de drie gemeenten aangevuld met één of meerdere griffiers. Hierover dienen nadere afspraken te worden gemaakt.

Samenvattend stellen wij u voor te besluiten tot:

- het aangaan van een Samenwerkingsovereenkomst rekenkamercommissie met de gemeenten Oegstgeest en Wassenaar
- het vaststellen van de Verordening op de Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest
- werving van de voorzitter en de leden van die Rekenkamercommissie.

Een tweetal ontwerp-besluiten is daartoe bijgevoegd.

De voorzitter.

De griffier